

[Paabøl.]

til rådighed for befolkningen i forhold til befolkningstallet og befolkningsfordelingen end før krigen. Der er flere andre forhold, som trækker i samme retning, det stigende velstandsniveau, vandringsen fra land til by og den husholdningsspredning, man også kunne iagttage før krigen: at ugifte medlemmer af familien i stigende tal søger selvstændig bolig. Følgen af restriktionerne er ikke alene blevet mangel på boliger, men også en dårlig fordeling af boligmassen, idet de store gamle, billige lejligheder i den indre by for en stor del bebos af enlige gamle, medens unge med børn klumper sig sammen i små lejligheder i nybyggeriet i periferien. Restriktionerne har medført ulemper derved, at folk ikke kan finde en lejlighed, som i størrelse, beliggenhed og udstyr svarer til deres behov, og derfor må bo langt fra arbejdspladsen. Det medfører igen en belastning af de offentlige trafikmidler, og det medfører vanskeligheder på arbejdsmarkedet som følge af arbejdskraftens manglende bevægelighed. Denne manglende bevægelighed er netop et af de store spørgsmål, som yderligere er blevet forstærket ved boligmangelen. Endelig bevirker restriktionerne en urimelig forskelsbehandling mellem lejerne i den gamle boligmasse og lejerne i nybyggeriet, og dér er det navnlig ungdommen, det er gået ud over. Men først og fremmest skaber restriktionerne vanskeligheder for nybyggeriet; nybyggeriet kan ikke konkurrere med den lave leje i den gamle boligmasse og må derfor regne med en betydelig udlejningsrisiko, så længe restriktionerne varer. Det er også et spørgsmål, som har bud til de sociale boligselskaber, idet disse til trods for de meget betydelige begunstigelser, de nyder, visse steder, f. eks. i Randers, har haft udlejningsvanskeligheder.

Oppositionen er enig i, at restriktionerne skal afvikles. Vi er i og for sig også enige i den systematik, regeringen har anlagt på afviklingen af restriktionerne, idet man straks afskaffer restriktionerne i kommuner under et vist indbyggertal — regeringen foreslår 3 000. Det er muligt, man kunne gå op til 5 000 indbyggere, men selve dette, at man afskaffer dem straks i de mindre kommuner, er vi enige i. I en mellem-

gruppe — regeringen foreslår kommuner med mellem 3 000 og 20 000 indbyggere — vil man lade kommunalbestyrelsen have afgørende indflydelse på, om restriktionerne skal afskaffes. Hvor restriktionerne afskaffes, bør man også afskaffe opsigelsesforbuddet, f. eks. i løbet af 1 år eller i løbet af 2 år, således at forholdet mellem lejer og ejer reguleres af den permanente lovgivning, lejeloven af 1937.

Tilbage bliver så hovedstadsområdet og de større byer, og her er vi enige i at afviklingen må ske gradvis. I hvilket tempo afviklingen kan ske, er vi villige til at forhandle om. Vi vil ikke under nogen omstændigheder gå med til, at nogen del af lejeforhøjelsen inddrages i form af kommunale skatter. Hvis grundejerne skal følge med i den almindelige indtægtsudvikling, som andre borgere har haft, og hvis ejendommene skal bringes i forsvarlig stand efter krigstidens forsømmelser, er der ikke plads til nogen forhøjelse af beskatningen. Med de ændrede boligvaner, som bl. a. er et resultat af det stigende velstandsniveau, med de øgede krav, der stilles til boligen, må man nok regne med, at der kan være en meget betydelig margen i dag mellem lejen i den gamle boligmasse og i nybyggeriet, og lejen skal ikke stige så forfærdelig meget i alt fald i visse kategorier af lejligheder, før der opstår ledighed i den gamle boligmasse. Skal man modernisere de umoderne lejligheder, som det bliver nødvendigt, hvis man vil holde dem udlejet på et frit boligmarked, vil man komme op på et niveau, hvor det kan være vanskeligt at konkurrere med lejen i nybyggeriet.

Nu ved jeg, man vil sige til os, at venstre og konservative i 1955 gik med til en forhøjelse af den kommunale ejendomsbeskatning. Det gjorde vi; vi gik med til en forhøjelse af den kommunale ejendomsbeskatning i købstæder uden for København og Frederiksberg til et beløb, der svarer til 3-4 pct. af 1939-lejen; det skete som et kompromis om lejeloven, og det skete, efter at København og Frederiksberg havde forhøjet ejendomsskatterne. Men for det første var det et begrænset beløb, det drejede sig om, og for det andet var dette beløb reserveret til boligformål. Provenuet skulle ind sættes på en særlig konto til imødegåelse af